

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrske dežele za vse leto 26 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiritopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnštvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnštvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Národna Tiskarna“ telefon št. 85.

Državnozbornske volitve.

Ljudstva glas — Božji glas.

Iz Mirne peči, 12. nov.

Včeraj, na Martinov dan, so nam naši duhovni v cerkvi v treh pridigah razlagali važnost bodočih državnozbornskih volitev ter nas vabili, naj pridemo moške populudne ob 3. uri v šolo na volilni shod. Povedali so nam, da pridejo iz Ljubljane imenitni gospodje, ki bodo nas kmete učili, kako moramo voliti, in da se predstavi na tem shodu tudi kandidat V. kurije, preblagorodni gospod dr. Ivan Šusteršič, advokat v Ljubljani. Povedali so nam, da moramo mirni biti in vse mirno poslušati, drugače lahko pridemo posvetni kazenski oblasti v roke. „Če bo kak kozel mej vami zasrnel, ne poslušajte ga,“ se je glasilo s prižnice.

Prišli smo na shod. Prišlo nas je čez 200 volilcev in okolo 100 naših žen ob 3. uri popoldne v šolo. Napolnili smo veliko šolsko sobo in zunaj na mostovžu ter na stopnicah jih je tudi stalo vse polno in ravno tako pred šolo. Prišli so potem gospodje v šolo, šest duhovnikov in neki neznan nam posvetnjak, poleg teh pa znani novomeški podobar Kušlan. Hentajte, ta pa ta!

Jeden ljubljanskih „gospodov“ nam je nasvetoval, naj si predsednika izvolimo in to po županu Spendalu. Prvi sunek ljudske nevolje se prikaže: „Ne rabimo predsednika. Z našim županom bomo že porajali, ker za Vami lazi. Mi bomo tudi sami govorili.“

„Za Božjo voljo,“ zakliče neki neznan nam duhovnik, „poslušajte mene, jaz sem škofjski kapelan.“

Odgovor ljudstva: „V cerkev pojte, tam je Vaše delo. Če ste kaplan ali hudič, pri nas nimate o volitvah nič govoriti. Mi nečemo ne Pfeiferja, ne Šusteršiča, tudi nobenega duhovnika nečemo za poslanca, mi bodemo kmeta Globočnika volili, naši sosede pa kmeta Zupančiča. Živio Globočnik, živio Zupančič!“

V tem se začuje mogočni glas posestnika v Ivani vasi, Galiča. Viharno

živoklicanje se poleže in mir nastane. Galič pravi z mogočnim glasom to-le: „Če bi Vi duhovniki kaj vredni bili, bi Šusteršiča po ribniškem shodu od sebe pahnili; tam je našo vero v blatu mandral, ko je ošabno govoril, da sv. Duh iz njega govori.“

Duhovniki prosijo, da naj gredo volilci domu, da se pomirijo. Na to odgovor: „Idite Vi ven, šolo smo mi sezidali. ne Vi. Če tri dni in noči tukaj stojimo, mi ostanemo, Vam bodo že kuharice jesti in piti prinesle. Kje je Šusteršič, ga hočem o počakati!“

Šusteršič se je šele popoldne pripeljal. Hotel je, da prej njegovi prijatelji vse za „njih visokost“ pripravijo. Šusteršič pride. Bled je ko smrt. Strahu mu je že doli na cesti površna suknja v blato padla. Ko se prikaže, zabučni velikanski vihar po šolskem poslopju: „To je tisti od Vas, farjev plačani dohtar, ki je hotel nam kmetom našo kmetijsko družbo razdreti. Nobeden Vas ne sme govoriti, ki ga spremljate.“ — „Prosimo Vas, kakor se Boga prosi,“ prosijo duhovniki. „Nič, nič, nobeden Vas ne sme govoriti, mi se ne damo več za osle imeti,“ — dobijo v odgovor. Ko hoče kateri duhovnikov govoriti, nastane tak hrup, da mora utihniti. Tu zavpije domači kaplan: „Če bo treba obhajati, Vam bomo pa šmirnico prinesli.“

To je bilo hudo, to je pa tudi tak vihar v zbrani množici provzročilo, da se je le tem pametnim možem zahvaliti, da se ni kaj hudega pripetilo. Ženske, moški, vse vprek je vpilo: „Kaj, šmirnico! Dobro, dobro, vsaj Boga ne boste izgubili, kakor ga je neki kaplan na Gorenjskem. Dobro, zapomnili si bomo to, Vam tudi za bero dali šmirnico. Fej Vas bodi, fej, stokrat fej! To so krščanski duhovniki, tako Boga v blato mečejo! Bogokletstvo! To so farji, ne pa duhovniki. Ven pojte, šola je naša, ne Vaša! Zdaj Vas poznamo!“

Šli so vsi zaporedoma, in Šusteršič v spremstvu dveh močnih mož, ki sta blede in tresoče se to revše tolažila, da za danes naj le mirno stran gre, da ga bosta že ona čuvala.

„Ženske, šolo jutri hitro osnažite!“

„Bomo, bomo,“ in „Živio kmeti, stan,“ „Živio naši možje,“ so klicale ženske.

Dobre 1½ ure je trajal ta shod generala naših duhovnikov. Pred farovžem je zavpil neki duhovnik: Pošljite Vašega komandanta v Trst, da tam zakoljejo tega prešiča. — Krščanski duhovniki na Slovenskem!

Gospodje so šli v župnišče, mi pa domu veselega srca in jednega duha ter radostno martinovali z našimi družicami. General Šusteršič jo je na večer, ko je bilo vse mirno po vasi, popihal proti Novemu mestu. Kakor smo danes izvedeli, prišel je v Novem mestu v neko gostilno, bled, prestrašen in tožil je gostilničarju, da kaj tako strahovitega še ni videl in skusil. „Shod so mi razglašali,“ je tožil, „pa koliko jih je bilo in nobenega prijatelja mej kmeti. Orožniki so hodili okolo šole in po cesti, pa niso imeli nič dela.“

Ljudstva glas — Božji glas! Milostni gospod škof Anton Bonaventura, ali ga slišite? Čast pa komur čast gre. Naš župnik je bil prav miren. Ne vemo, če je bil skrivnostno sladko ginjen, ali pa mu je v možganih zažarilo, da njegovi sobratje neko grozno igro igrajo, in da se jim njih poskus, vzdigniti kmeta zoper kmeta, slabo obnese!

Klerikalni kandidat za dolensko mestno skupino.

Klerikalna stranka, ki se oficialno imenuje „katoliško-narodna stranka“, kandiduje v dolenskih mestih gospoda dr. Sebastijana Elberta, prošta v Novem mestu.

Kandidat klerikalne stranke za gorenjska in notranjska mesta in trge.

Klerikalna stranka kandidira v gorenjskih in notranjskih mestih in trgih — Antona Koblarja, dekana v Kranju in urednika smradljivega „Slovenskega Lista“.

Čemu je boj med Hribarjem in Žičkarjem?

S Štajerskega, 12. nov.

Iz dosedanjih glasov za in proti tema dvema kandidatom moral se je vsakdo poučiti, da ima Hribar v svoji kandidaturi

veliko moč. Ker pa je vkljub temu zapri-segla duhovščina boj do skrajnosti, bati se je volilne borbe, kakošno še Slovenci nismo imeli.

Na obeh straneh pa je dokaj mož, ki bi se radi boju izognili že zaradi nemških nasprotnikov. Ali je to sploh mogoče, ali je boj neizogiben?

Prav iz srca nam je govoril Vaš dopisnik s Štajerskega dne 7. t. m. Ta misel se je že sprožila v začetku ter marsikje že danes prevladuje, dasi ne upa prodreti zaradi narodne discipline. Duhovniška stranka ne bi rada pustila pasti svojega Žičkarja, da tega niti pripustiti ne sme na višji migljaj. Večina volilcev V. kurije pa ne izpusti za nobeno ceno Hribarja, ker bi ta mož brez spletkarij pri volitvah pred tremi leti že tačas moral postati naš poslanec.

Zaupni shod v Celju, ki je sicer kazal toliko nejasnosti, postavil je kandidatom IV. kurije bivšega poslanca viteza Berksa, dasi so bili ravno kmeti volilci najslabše zastopani. Vitez Berks se ima za to zahvaliti svoji otožnosti, ko se je začelo govoriti proti njegovi kandidaturi, ter nekaterim celjskim somišljenikom. Ako bi se vprašalo kmete-volilce v celjsko brežijskem okraju za mnenje, odklonili bi bili gotovo soglasno viteza Berksa ter glasovali za Žičkarja. To bi se bilo dalo tem laglje izvršiti, ker je celo Žičkar sam izjavil, da bi rajši zastopal kmete občin, nego pa V. kurijo. Bilo bi tedaj vse v redu, da ni bilo zraven Berksa s kislim obrazom. Zaupniki so tedaj poslali krošnjari Žičkarja v ptujske kmete občin, kjer pa so si bili že izbrali dvornega svetnika dr. Ploja.

To valovanje v Celju in v Ptuj je pač jasen dokaz, da se pri nas preveč politikuje z osebami.

Napočil je tedaj boj med kandidatom V. kurije, med Hribarjem in Žičkarjem. V prepri, kakšne zasluge ima kateri teh dveh kandidatov, začele so se kmetiskim volilem odpirati oči, da povprašujejo: Kdo pa je naš poslanec? Saj večina nas ga niti ne pozna! Kakšne vrline pa ima ta nemški vitez, da sprejema v miru naš mandat, dočim se morata oba naša moža — Žičkar in Hribar, ki kandidujeta na

LISTEK.

Slovensko „Vstajenje“.

(Konec.)

Ruki so mu „rokavi“; obleka z „odkrytymi rukami“ = obleka z odkritimi rokavi (!) (Str. 20). Vstavanje s grjaznoj (nečedne) posteli = vstajanje z grešne (!) postelje. Naravnost smešna pa je brezmi-selna površnost stavka: „In kriki in šale in fraki in godba in tobak ...“ (str. 21); pri Tolstem: „I kriki i šutka i draki (prepiri!) i muzyka“ itd. Toljko ni slov. toliko (str. 21), ampak „samo“. Krohmalni = poškraban ni „pleteti“ (str. 24). Odkod ve naš prelagatelj, da je Korčagina Nehljudovu pisala z „drobnimi pismenkami“? V izvirniki stoji razgonistym počerkom = mit weitläufiger Schrift, Ščitati ni „domnevati“, počerk ni „rokopis“, ampak „pisava“ (oboje na str. 27). Vot ni „no“. Stavek na str. 29. „(Nehljudov) je bil v dobi svoje mladosti navdušen oboževalec Herberta Spencerja, in zlasti, ker je on sam veleposestnik, razvijal v Social statistico (prav: statics, slov. „statika“ in ne „statistika“, kakor I. H. vedno piše) načela, da pravica ne prepušča privatnega zemljišč-

nega posestva“, kaže o slabem znanju rusčine. Nehljudov ni pisal socialne statike, ampak H. Spencer, Nehljudov je bil samo kot veleposestnik navdušen za načela, ki jih je razvijal Spencer v „Socialni statiki“. Rješiti ni „domisliti se“ (31) isključiteljnost ni „rednost“ (33). Missi ni umela Nehljudova „po njegovih nazorih“ (33), ampak po njegovem mnenju (ponjate), [kakor se je njemu zdelo] ga je Missi umela. Itd. itd.

Ali prelagatelj tudi v slovenščini ni trden. Najprej v gramatiki: „so dete krstili“, in nato „je mati ni dojila“. Da bi bil ta „je“ acc. — dobro, saj je tudi staroslovensko „je“ (od ono), ali gen. mora biti „ga“ (nikalen stavek!) Tako se mu godi, kdor predaleč žene slovnična pravila! Slovenci sicer že splošno govorimo „ga“ tudi v acc. neutr., a če hoče kdo pisati stari, pravilni „je“, bōdi dosleden. I. H. ni, piše precej nižje „ki „ga“ (dete) je pripeljala“ ... „pisemce, ga je raztrgal“ (31) ... „vprašanje, ga“ (32) ... „življenje, ki ste je živeli“, (75) „ampak so je (počenjanje) hvalili“ (87). Prelagatelj piše: „podij, na kateri so vedle tri stopnice“ (45) ... „članek, kateri je dobil in čital“ (48) ... „denar, katerega je imel pri sebi“ (60) ... denar, za

katerega se ni vedelo“ (87). O popolnem neumevanju instrumentalne rabe kaže (čisto žurnališka) zveza: „Ali se priznavate (velja Maslovi, ženski!) krivim“, kar se šestkrat ponavlja. I. H. ne izbira izrazov. Prvi, ki mu pride pod roko, mu je dobro došel. Probor je slov. preča, čemu „steza na temenu?“ Košta mu je na 8 str. „telovnik“, na 95. pa je poddevek „telovnik“, ki je bila na 36 „plašč“. Str. 95. je jubka „suknja“. A vedite, da je jubka Frauen-Unterleid, torej nekaj čisto drugega kakor suknja. Roditeljica je slov. „otročnica“, ne roditeljica, kar je prej mati. Pri Tolstem čuti Nehljudov, da je nepravilno, da si posamezniki laste zemljo. V I. H. ovem prevodu pa „razume Nehljudov nepravilno razdelitev posestev“, kar kaže, da I. H. v resnici prav nič ne vé o Tolstega nazorih o zasebni lasti.

Na najhujšo natezalnico pa sta prišli v slovenskem „Vstajenju“ sintaksa in stilistika. Treba je samo citati (par strani) in opazovati, kako se trgajo preko različnih podrečij in nadrečij udje stavkov, kako se pretezajo glagolske zveze in medlé razdobljene in raztresene. Krčevito se prevajalec oprijemlje ruskega teksta, besedo za besedo, stavek za stavkom. Nikdar se ne

dvigne nad črke, nikdar ne izpregovori prosto iz domačih ust.

Kar človeka zlasti moti, pa je neprestano, uprav šolsko skakanje iz časa v čas: „Predsednik je hitro položil roki na svoje mesto ter odpre vrata“. (39) „Ko je prišel do konca, sede ...“ „Izvolite“ spregovori svečenik ... pri čemer je otipaval križ na prsih.“

Gospod izdajatelj je bil dal oglašiti, da izda „Vstajenje“ po nečrtani izdaji, tudi na ovitku prvega zvezka čitamo, da je „prevod prirejen po prvotnem izvorniku“. Ali ne morem prav umeti, zakaj je dal tiskati v Rusiji črtane odstavke v oklepajih. Da bi bil hotel g. izdajatelj dati paše očem onih po večini mladostnih radovednežev, ki bodo iskali samo oklenjena, večinoma pikantna mesta, se mi ne zdi verjetno. Ali če človek res primerja inozemsko, rusko in slovensko izdajo, mora reči, da prvi zvezek slovenskega „Vstajenja“ še ni preložen po prvotnem izvorniku. Kdor ima „prvotni tekst“, naj primerja str. 41., kaj je izpuščeno v tretji vrsti od spodaj za besedico „jutraj“, kaj str. 42. 4. vrsta za „konservativec“, str. 45. za besedo „naslonjali“, str. 50. za besedo „uniforme“, str. 66. za „prihodi“, str. 70 „zopet“.

istem programu, za mandat pripraviti in tr-gati v splošno pohujšanje pred nasprotniki. Žičkar bi bil rad naš poslanec, in mi mu tudi mnogo več zaupamo, kakor temu ne-znanemu nemškemu vitezcu. Hribarja hočejo volilci V. kurije imeti. Kaj je še tukaj treba razmišljati? Vitez Berks se naj umakne Žičkarju, v V. kuriji ostane Hribar brez tek-meca, in mirna Bosna!

Pač se bodo morda nekateri Berksovi ožji prijatelji, posebno v Celju, izgovarjali, da je bil vitez Berks kandidatom proglašen na celjskem zaupnem shodu. To ne velja, ker so jedino volilci kmetskih občin kompetentni odločiti v tej stvari, kateri volilci Berksa ne marajo. Prisiljena reč pa še s kruhom ni dobra, pravi pregovor. V spomin pokličemo enakim skeptikom njihovo po-stopanje pred tremi leti. Tudi tačas je bil Dragotin Hribar na zaupnem shodu jedno-glasno postavljen kandidatom V. skupine, kar pa ni izvestne gospode motilo, da ne bi ta sklep po par tednih zavrgli, ker niso bili duhovniki zadovoljni s Hribarjevo kandida-turo. Prememba se je tedaj zgodila na ljubi peščici proti volji pravih volilcev, tukaj pa ravno kmetski volilci zahtevajo predrugačenje sklepa. Velika razlika.

Zato naj oni, ki bi se radi izognili domačim bojem, nemudoma grejo na delo z geslom: Proč z nemškim vitezom Berksom, Žičkarja v IV., Hribarja pa v V. kurijo!

„Slovenska Šolska Matica“.

(Konec.)

Začasni odbor je smatral za svojo dolžnost, sestaviti že zanaprej na podlagi § 2. društvenih pravil načrt društvenemu delovanju, ki ga hoče predlagati prvemu občenemu zboru v odobrenje. Po tem načrtu se bodo priredila kar prvo leto pedagoška predavanja v različnih središčih slovenskih pokrajin. Glavna naloga društvenega odbora pa bode pospeševanje pedagoške književnosti. V ta namen stopi v zvezo že sedaj s priznanimi pedagoškimi pisatelji in jih pridobiva ter jih je deloma že pridobil k sodelovanju.

Pedagoškemu letopisu, ki ga ima društvo vsako leto izdati, se je določila ta-le razvrstitev: I. Najnovejše pedagoško slovstvo s posebnim ozirom na slovensko in slovansko sploh, in sicer: a) zgodovina pedagogike, občna pedagogika in pomožne vede; b) verouk; c) slovenski jezikovni pouk; d) nemški pouk kot drugi deželni jezik; e) francoski, angleški in italijanski jezik; f) latinščina in grščina; g) knjižnica za mladino; h) matematika in računstvo; i) prirodoznanost; j) prirodoslovje; k) zemljepis; l) zgodovina; m) nazorni nauk; n) petje; o) telovadba; p) risanje; r) stavbni načrti za ljudske šole. II. Razprave o imenitnejših dnevnih vprašanjih pedagoških. III. Stati-stika in zgodovina slovenskih šol. IV. Teme in teze konferenčnih in drugih referatov.

Na ta način nam boče podajal natančno sliko slovenskega šolstva, kako se je razvijalo in razvilo preteklo leto in bode obenem učitelju kašipot pri njegovem nadaljnjem izobraževanju, svetujoč mu, kaj naj vzame v roke, če se hoče o katerem no-vejšem pedagoškem vprašanju natančneje poučiti. Nadalje hoče odbor skrbeti, da se spiše in sčasoma izdaje „didaktika“, obse-

Moja sodba je: Prevod „Vstajenja“ je nedostaten. Česar bi mu bilo najbolj treba, je prosta, umetniška, slovenska dikcija. V prvem zvezku je prevod hlapčevski, skoro interlinealen in lesen. Tak bi moral dobro služiti samo onim, ki bi ga pri učenju ruščine čitali vspešno z izvirnikom.

„Slovenska knjižnica“ se je z 94. snop. vzbudila na novo. Bolj kakor kdor-koli, ji želim, da bi ji bila sreča milejša, nego ji je bila doslej.

Mnogo slovanskega čtiva je poslala v svojih 93 snopičih v dežel. A kakšno je to čtivo? Koliko veliko slovenskih pisateljev je dostojno predstavila slovenski publiki? Malo znamenitih slovanskih umetnikov in še od teh nobenega značilnejših, pomenljivejših del.

Velikanska slučajnost brez premišljenosti, sistematičnosti — to je redakcija „Slov. knjižnice“. Po mojem mnenju bi si moral urednik ustanoviti krog dobrih prelagateljev, katerim bi sam pošiljal izvornike (pogosto jih je težko do-biti, zlasti ruske), da bi ljudje ne prevajali vsake lapalije, ki jim pride pred oči.

Ivan Prijatelj.

gajoča „občno ukoslovje“ in „specialno me-todiko“ vseh učnih predmetov.

Silno potrebna nam je knjiga realij. Vsak učitelj ve iz lastne izkušnje, koliko težave ima, kadar se pripravlja za realni pouk, ko mora iz večjega segati po neslo-venskih knjigah, ki se na naše razmere ozirajo le toliko, kolikor se ne strinjajo s tujimi.

Tudi za didaktiko in za knjigo realij se nadejamo pridobiti priznanih pisateljev.

Nič manj ne potrebujemo komentara k čitankam. Koliko truda in časa mora vsaki dan učitelj žrtvovati, ko se pripravlja na obravnavanje beril in na zadnje mu k temu nedostaje pripomočkov. Kdor hoče po sedanjem stanju metodike izkoristiti etične, estetične in jezikovne zaklade, ki tiče v dobrih berilih, ne shaja brez temeljitega komentara, to ve vsakdo, ki je izdelaval dovršene učne slike za obravnavanje beril. Pri vsem tem si pameten učitelj lahko va-ruje svojo samostanost. Izdavanje takšnih komentarov spada torej v prvi vrsti v načrt „Slov. Šolske Maticice“.

„Slovenska Šolska Matica“ hoče skrbeti, da dobimo občno pedagoško (pedagoško dušeslovje, logiko, vzgojeslovje itd.), da za-čnemo zbirati snov za slovensko zgodovino pedagogike, da se nam oceni pedagoško delovanje naših domačih pedagoških pisa-teljev (Slomšek, Rudmaš, Močnik i. dr.) itd.

Načrt je obširen, dela obilo, in delavci se bodo našli. Od slovenskega učiteljstva in od gmotne podpore je odvisno, kako bomo napredovali.

Da se more sklicati prvi občni zbor, in da more odbor občenemu zboru pred-lagati proračun za prvo triletnje, je potrebno, da prej ko prej ve, koliko društvenikov sme pričakovati. Zatorej s tem-le vabi pri-stopu in prosí, da se s prijavo pristopa ob enem pošlje letnina za leto 1901 (4 K) pod naslovom: Gospod Andrej Senekovič, c. kr. ravnatelj v Ljubljani.

V Ljubljani, 13. novembra

Nov udarec po Čehih.

Pred nekaterimi dnevi so bili poklicani vsi senatni predsedniki civilnega oddelka deželnega sodišča v Pragi k posebni seji. Tam se jim je sporočilo, da je poslej no-tranje uradovanje izključno nemško. Vsa uradna pisma je odpošiljati le v nemščini. Oblastva si smejo dopisovati le nemško. Posvetovanja in obravnave — tudi v čeških slučajih — smejo biti le nemška. S tem so tudi Pražakove jezikovne naredbe odprav-ljene, in nemščina dominira na vsej črti.

Salisbury se posavlja.

Angleški ministrski predsednik in mi-nister zunanjih del, lord Salisbury je odločil svoj portfelj za zunanja dela ter ga izročil lordu Landsdowneju. Poslej obdrži — a za dolgo ne več — le še predsedstvo. Pri banketu v Guildhalle je imel Salisbury govor, v katerem je naslikal bodočo an-gleško politiko ter s tem zapustil svojemu nasledniku svoj testament. Dejal je, da je v zadnji vojni Anglija dokazala svojo silno moč. 200–300.000 moč je poslala hitro in varno preko morja 6000 milj daleč. Tega čina vlasti ne bodo smele pozabiti. Vlada pa je potom vojne z Buri spoznala, da je angleška vojska reforme nujno potrebna. Glede kitajskega vprašanja, je dejal Salis-bury, sta Anglija in Nemčija sklenili zvezo, ki jamči, da se Kitajska ne bo razdelila, nego ostala nedotaknjena pod lastno vlado. Ako bi se zgodilo kaj drugega, bi nastala za vevlasti največja nevarnost. Zanimivo se je izrazil Salisbury o pomenu in uspehu takozvanega „evropskega koncerta“, to je zveze evropskih vevlastij. Ta koncert ima namen ohraniti mir med evropskimi vlastmi in rešitev vsakega perečega vprašanja zavleči kolikor možno dolgo. Koncert vlastij si je torej določil za vsako nujno in važno vprašanje termin — grške Kalende! Salisbury je izrazil svoje veselje, da je zmagal pri volitvi Mac Kinley, čegar principi se mu zde korenine vsakršnega prospevanja in napredovanja. Končno je Salisbury svaril svoj narod pred zaupnostjo v bodočnost. Anglija je miroljubna, a za vojno mora biti pripravljena vsak hip, kajti vlade v drugih državah se spreminjajo.

Irci Burom.

Zastopniki irskih političnih klubov so poslali predsedniku Krügerju čestitko sledeče vsebine: ... Pozdravlja Vas narod, ki je žrtev tiranstva, pod katerega hoče spravi-ti Anglija tudi Vas. Mi in naše pleme si moramo pridobiti s v o b o d o zopet z vojno.

Iz vseh svojih močij simpatizujemo zatega-delj z Vami in z Vašim narodom. Naša naj-iskrenejša želja je, da bi se Vam posrečilo, da pridobite tuje narode ali njihove vlade, za to, da se zabrani obnovitev roparstva od strani Anglije. Angleški bogataši so krivi vojne. Ti so prisilili naroda, da se vojujeta. — Tako pišejo Irci, s krvjo in ječami pod-vrženi najbližji sosedje Anglije!

Dogodki na Kitajskem.

Kitajski dvor je zopet preložil svoj sedež ter se preselil iz Singanfuja v Sze-huan. To se je zgodilo bržčas radi vojaš-kih operacij zaveznikov, ki so na kitaj-skem dvoru povzročile pravcato paniko. Zvezne čete so namreč operirale tako, da bi ves dvor ujele. Iz Šanghaja poročajo, da je guverner Honanski, Yuhang prosil poveljnika ondotne garnizije za pomoč proti zveznim četam, ki se bližajo mejam Honanskim. Yuhang misli, da se bo mogel zveznim četam uspešno ustavljati, ako mu pošlje general iz Činkiangfuja topničarstvo, ker ima itak 20.000 mož pešcev in konje-nikov. General Tungfuhsiang, čegar glava bi morala po zahtevi zastopnikov vlastij pasti prva, je dobil „dopust“ in je sedaj v Ninghsiafu ob gorenjem Hoanghu. Od tam pa je sporočil dvoru, da pojde med ustaše ako se vlada uda zahtevam vevlastij in dovoli, da se mu vzame glava. Vsa po-krajina Kansu je na njegovi strani. Tung-fuhsiang, glavar boksarjev, je pripravljen torej začeti vojno proti kitajski vladi in proti vevlastim. Sedaj je samo še treba, da sporoči kaj takega tudi princ Tuan, ki je tudi pravočasno izginil z dvora. Tung-fuhsiang, Tuan in razni guvernerji morejo začeti vojno s tem večjo odločnostjo, ker vedo, da jim gre za življenje. Značilno je, da so isti podkralji iz pokrajine Yangtse, ki so se pred kratkim obrnili za podporo proti dvoru v Singanfu, brzojavili sedaj dvoru, da se posvetujejo o sredstvih in načinih, kako bi mogli zveznim četam onemogočiti, da pretrgajo zveze kitajskih čet in oblastev. Iz Šanghaja pa poročajo, da je dala cesarica vdova v Singanfu obglavi-ti dva brzojavna uradnika, ker sta od-poslala brez njene vednosti cesarjevo brzo-javko na Walderseeja. Ta brzojavka je po-ročala, da je cesar ujetnik in da ne more priti v Pekin, dasiravno bi to storil rad. Baje so obglavili še nekaj drugih kitajskih uradnikov iz istega vzroka. Potemtakem je cesarica-vdova še vedno vladarica ki-tajska in cesar le njena marijoneta. O njeni smrti je zopet vse tiho.

Vojna v Južni Afriki.

Vojna se nadaljuje z nepomanjšano vstrajnostjo in neizprosno. Zadnje tedne je bilo zopet nekaj hudih prask. Buri so imeli velike izgube, toda Angleži se ven-darle svojih zmag ne morejo veseliti. V bitki pri Botha-Ville so izgubili Angleži vse častnike. Poveljnik, polkovnik Legallais in trije častniki so bili ubiti, sedem čast-nikov pa nevarno ranjenih. Pri Belfastu so Angleži le s težavo odbili napad Burov, ki so izgubili baje razen velikega števila moštva tudi dva generala: Prinsoa in Fourierja. General Grobbelaar (Grobler?) je bil ranjen. Lord Methuen je iznenadil burska generala Suymana in Vermaaka med Ottoshoopom in Lichtenbergom ter jima vzel več vozov. General Kitchener, brat lorda, je pri Middel-burgu ponoči napadel Bure ter jih do jutra docela razgnal.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 13. novembra.

— „Gospodarska zveza“ je sinoči odgovorila na naš sobotni članek, v kate-rem smo objavili nekaj dokazov, da je „Gospodarska zveza“ goljufala in sicer na ta način, da je 15 in 16 odstotno žlindro prodajala kot 18 odstotno, torej manjvredno blago kot polnovredno. Priča-kovali smo na ta naš članek, v ka-terem smo očitali „Gosp. zvezi“ nepošteno kupčijske manipula-cije odgovor v obliki — tožbe. Naš članek je sploh imel namen, izzvati tožbo, in smo za ta slučaj še nekaj mate-rijala ohranili v rezervi. A kakšno razočar-anje smo učakali! „Gosp. zveza“ se je skrila pod klop, potuhnila se je kakor te-pen cucek. Na naš članek je odgovorila v „Slovenca“ z notico, ki kaže, kako smo v živo zadeli te — poštenjake. V notici se trdi, da firma Konjedic & Zajec objavlje-nega pisma ni pisala „Gosp. zvezi“. Komu

pa? V tem pismu se „Gospodarska zveza“ na njeno vprašanje ponuja žlindra, na to pismo je „Gospodarska zveza“ pritisnila svojo štampiljo, na pod-lagi tega pisma je „Gosp. zveza“ tudi kupila 10 vagonov manjvredne žlindre, tiste, o kateri itak „nobeden dunsta nima“ in s katero je potem goljufala — in o tem pismu hoče ta zveza trditi, da ni bilo na-njo naslovljeno?! In pa ta žalostni izgovor, da „Gosp. zveza“ ne more tožiti, ker je več ni! Prejšnja „Gosp. zveza“ se je pač prelevila v sedanjo, ali to je bilo zgolj formalno, v bistvu je ostalo vse pri starem. Kakor pri prejšnji zvezi je tudi pri sedanjí dr. Šusteršič duša in načelnik, ka-kor prejšnje, tako tudi sedanje zveze odbor ni imel nikdar nobene seje in vodi društvo dr. Šusteršič sam. Sicer pa, če nas prejš-nja „Gosp. zveza“ ne more tožiti, nas pa lahko tožijo člani prejšnjega od-bora, mej katerimi sta bila tud dr. Šusteršič in Šiška. Torej na dan s tožbo, če ste nedolžni! Mi-slimo pa, da tožbe ne bo, in da bosta Šu-steršič in Šiška rajši prenesla očitanje, da je „Gosp. zveza goljufala, kakor da bi se izpostavila nevarnosti, da sodišče to goljufijo „Gosp. zveze“ konstatira!

— Novo tihotapstvo v Vencajzovi oštariji. Danes teden prišla sta proti ve-čer užitninski revident in dacar v slavno-znano Vencajzovo vinogradniško društvo ter pregledala kleti. V oštarijski kleti sta dobila več dachu podvrženih sodov odprtih, in so bili vrhni zamaški stran odtrgani. Seveda teče zdaj tudi v tej zadevi pre-iskava, in se bo izrekla primerna sodba. Poseči bo v žep in plačati globo. Ponav-ljajoča se tihotapstva v tej oštariji svedo-čijo, da je izvolitev Ivan P. Vencajza za državnega poslanca nujno potrebna; ker Vencajz je pravi mož, ki bo dosegel, da se odpravi sedanjí, toli nadležni užitninski zakon, in bo postalo tihotapstvo „prosta obrt“. Možje-volilci, glasujte vsi za Vencajza ta najbolj zasluži, da postane poslanec.

— Velenjski župnik je brzojavil na „Slovenca“, da so bili v Velenju voljeni štirje zaupni možje za Žičkarja. Ker pa dobro poznamo te možje, bodi pojasnjeno, da bo mogoče jeden teh mož za Žičkarja trije pa gotovo ne. Župnik skuša z neres-ničnimi brzojavkami lepšati sebe in delati drugim korajžo, pa ne pojde.

— Slovensko učiteljstvo in volitve na Štajerskem. V nedeljo smo prejeli iz Celja naslednjo brzojavko, ki je včeraj slu-čajno izostala: Danes zborujoči osrednji od-bor slovenskih štajerskih učiteljskih društev, ob razgovoru slovenskih državnih poslancev se izjavi: Glede pete kurije Celje Brežice-Ptuj, podpiraj učiteljstvo odločno kandida-turo Dragotina Hribarja. Za kandidate dru-zih okrajev in drugih skupin deluj učiteljstvo le tedaj, ako se kandidatje na volilnih shodih zavežejo delovati za napredno šolstvo, za učiteljstvo ter za to, da država prevzame primeren del vseh stroškov za ljudsko šolstvo.

— Slov. Gospodar — laže. Zadnjič je prinesel „Slov. Gospodar“, da se z vsakim dnevom množijo izjave za Žičkarja. Štel sem jih, toda na vsaki dan še ena reci ena ne pride, če tudi tiste vštujemo, ki so predpisane Haložan itd. Tisto od „Haložana“ ste napisali najbrž taktat, ko ste se nasrkali „haložana“ in potem je zares iz vas govoril „Haložan“ in vi se še s tisto izjavo, sestavljeno v vašem ured-ništvu, zlagali niste. Po vašem mnenju je tudi taka izjava dobra za Žičkarja. De gustibus non disputandum!

— Izpod Nanosa nam pišejo: Znani cerkveni razgrajac Adolf Knol agitira pri nas kar po domače, misleč, da „beseda ni konj“. Tako je bilo oni dan, ko je šel ma-ševat v Strane. Po dokončani maši je uka-zal, naj počakajo kmetje na mirodvoru. Tam je udaril najpoprej po volitvah in govoril nekako takole: „Kakor veste, sta pri nas dve stranki, liberalna in naša. Liberalna je proti Bogu in veri. Sedaj se pa bližajo volitve, torej na noge, možje! Volili boste, ka-kor vam bodem nekaj dni pred zapisal na listek, dr. Ig. Žitnika in dr. Iv. Šusteršiča. Nikar pa, kakor mislijo liberalci (kazoč proti Vipavi), tistega človeka, ki je v Podragi, v lastni vasi odvrčal od vere ljudi, to je Iv. Božič. Pri zadnjih volitvah so se oni nam smejali, ali sedaj se bomo pa mi njim“. Navzočih je bilo okoli 12 možov, kateri bodo lahko to poročilo potrdili s prisego. Kaplanov up pa pojde po vodi! Naj se le trudi in pete brusi kakor lovski pes, a

pomni naj, duhovnik naj bo pri oltarju, kmet pa naj zastopa kmeta!

— **Obsodba potrjena.** Kaplan dr. Mauring na Igu je bil radi čistokrajne in radi žalitve v cerkvi obsojen na 100 kron globe. Ker se je pritožil, se je obravnava ponovila in je bila obsodba v 1. instanci potrjena. Kakor znano, je Mauring pred krstom zavrnil župana Jamnika, češ, da kot liberalci ne more biti krstni boter.

— **Iz Trbovelj nam pišejo:** Ni se čuditi, ako gre pri nas vse narobe. Zjutraj 4. t. m. je naš župnik na leci udrihal po slovenskih pregrešnih listih in knjigah. Ob 4. uri popoldne pa je bil nekega proletarca pogreb, katerega se je udeležilo mnogo ljudi. Godba in požarna bramba sta bili pri sprevodu. Najedenkrat zapazi gospod župnik dva velika venca z rdečimi trakovi. To mu je tako pretreslo možgane, da je hotel zdivjati. Namesto da bi šel pred cerkev, jo je popihal mimo spreveda po cesti na nasprotno stran. Ko stopi nekdo za njim in ga vpraša, kaj misli storiti, mu odgovori župnik, da je „kužna bolezen“. Ako je rudeča barva kužna bolezen, je tudi ne sme cerkvenik nositi na rudečem mošnjičku, s katerim slehernega človeka podreza pod nos. Lansko leto je razburil župnika venec z rdečimi trakovi, letos pa že dva; znabiti pride še tretji. Ta kužna bolezen pa ni vendar tako nevarna kakor pa, če stopi kuharica srdita s kuhinjskim našem pred župnika, da je moral poslati po policijo.

— **Prvi občni zbor društva v pospeševanje obdelavanja ljubljanskega barja,** ki se je vršil 8 t. m. ob 11. uri dopoldne v mali dvorani „Mestnega doma“, udeležilo se je 40 oseb, in to večinoma gospodarjev z barja. Ker se načelnik provizoričnega odbora, ljubljanski župan gospod Ivan Hribar radi boleznim ni mogel udeležiti zborovanja, otvoril je dr. E. Kramer, ravnatelj kmetijsko-kemičnega preskuševališča zborovanje, pozdravil navzoče, omenil, da je slavno c. kr. deželno predsedništvo potrdilo društvena pravila ter v kratkem označil namen društva. Kot zapisnikar je prisostoval gospod nadučitelj F. Črnagoj. Potem so se vršile volitve predsednika in odbornikov. Predsednikom je bil izvoljen soglasno mestni župan Ivan Hribar. Za odbornike pa: dr. Jos. Kosler, veleposelnik v Ljubljani, dr. E. Kramer, ravnatelj v Ljubljani, Gabrijel Jelovšek, župan in posestnik na Vrhniki, Josip Kušar, posestnik in župan na Brezovici, Vinko Ogorelec, posestnik na Škofelci in Jakob Erjavec, posestnik na Studencu. Kot članarina določili sta se 2 kroni na leto. Na to je imel gosp. dr. E. Kramer jako zanimivo predavanje o delovanju kmetijskih od c. kr. ministrstva za kmetijstvo subvencioniranih poskuševališč na barju in o njih praktičnih uspehih. S tem zborovanjem je bila tudi zvezana mala, a jako lično vrejena razstava kmetijskih pridelkov imenovanih poskuševališč, katere je navzoče jako zanimala. Društvu je pristopilo že lepo število členov, in želeli mu je vsestransko podporo in najboljši uspeh.

— **Čudno postopanje južne železnice.** Piše se nam: Južna železnica kaj rada izdaja nove navedbe, predpise itd., ter jih tudi strogo izvršuje, le malokdaj pa obvesti potujoče občinstvo o teh navedbah; kvečjemu da te tuintam komaj vidno tiskane v kakšnem koticu na postajah razobesi, kakor da bi bila dolžnost vsakega potnika, predno se na vlak poda, stikati po vseh koticih na stacijah, jeli so spet kakšni novi predpisi izdani. Smelo lahko trdimo, da 99 % potujočega in družega občinstva ne ve, da je južna železnica pred nedavnim časom odredila, da noben spremljevalec odpotujočih potnikov ne sme stopiti z dotičnikom t. j. z odpotujočo osebo v vagon. Pred par dnevi je neka tukajšnja gospa spremila na kolodvor svojo mladoletno in baje se bolešno hčerko, ki se je peljala v neki zavod na Štajersko. Kot skrbna mati se je hotela prepričati, kakšen prostor in kakšno družbo bo dete imelo. Službujoči sprevodnik jo je takoj naznanil načelnstvu postaje in gospa, dasi vrh tega še tujka, je morala plačati, kljub vsem prepričevalnim dokazom, 6 kron globe. Dotična gospa je sicer rekurirala, a kaj ji pomaga, če ima južna železnica teh 6 kron že v svojih krempljih. Stavimo torej na južno železnico ponižna vprašanja: Zakaj se take važne navedbe ne objavijo v raznih listih, in zakaj se iste ne tiskajo prav debelo ter obesijo tako, da so vsakemu potniku vidne?

Ali južna železnica ne odira še dovolj svojih potnikov, da čuti potrebo še na tak način polniti svojo nenasitljivo malho? Ali ni dolžnost vratarja, opozoriti dotičnika, ki vzame peron-karto, na te odredbe? Le malokdo čita, kaj je na karti tiskano in mnogo jih je, da tudi ne razumejo, kaj je tiskano. To smo napisali v opomin drugim, da ne pridejo v tak siten položaj.

— **„Obravnava v zadevi učitelja g. Franca Gostinčarja, ki je bil dne 13. februarja t. l. od porotnega sodišča v Celju zaradi prekoračenja silobrana obsojen na en mesec zapor, vršila se bode pred c. kr. najvišjim kot kasacijskim sodiščem petek dne 16. tega meseca ob 1/2 10 dopoldne.“**

— **Iz Rajhenburga se nam piše 12. t. m.:** Sinoči smo imeli v naši župnijski cerkvi tatu. Baje se je dal zvečer zapreti vanjo ter ponoči šel na delo. Razbil je pušico, v katero se nabira za cerkvene potrebeščine, in pobral iz nje neznatni drobiž. Na tabernakeljnu je razbil sv. razpelo, odprl šator ter razbil monštranco. Da je zlata ali srebrna, bi jo bil pobasal — tako jo je pa ostavil. Tudi nekaj družih reči je razmetal po tleh. Potem je odznotraj siloma odprl vrata ter jo popihal. Sumi se, da je zločinec civilno opravljen, 24letni ptujec, kojega so v mraku videli v svetišču.

— **Okrajna posojilnica v Ormoži** povišala je vsled sklepa načelstva in nadzorstva obrestovanje hranilnih vlog od 1. januarja 1901 naprej na 4 3/4 %. Nevzignjene obresti pripisujejo se 30. junija in 31. decembra vsakega leta h glavnici. — Rentni davek plača posojilnica sama. — Zadrugnikom dajejo se posojila na menice po 6 %, na hipoteke po 5 1/2 %.

— **Pozor skladatelji!** Iz Trsta smo prejeli: Pevski društvi „Slava“ pri sv. M. M. srodnji in „Vesela“, v Šklednju sta sklenili, da si naročita dve lahki, melodijski pesmi, s katerima hočeta nastopiti prvo nedeljo meseca januarja o priliki prvega ljudskega plesa v Šklednju (v dvorani g. Sancin-Čemota). To bo jako dobro vplivalo na naše ljudstvo v tem okraju in po okolici sploh, ker bo nekaka akcija proti širjenju laških canzonet, s katerimi prihajajo Italijani navadno ravno o pustnem času. V ta namen sta sklenila odbora rečenih dveh pevskih društev, da razpišeta nagrade 50 kron onemu skladatelju, ki dopošlje dve najbolji taki pesmi. Pesmici naj bodo zloženi samo na dva glasa (ali pa tudi na tri, n. pr. 1. in 2. tenor in bas). Glavno pa je, da sti skladbi lahki, tako, da se jih lahko nauče tudi priprosti pevci in da se razširita tudi mej ljudstvo, čim jih bo slišalo dva-trikrat. V presojo doposlanih pesmi se konstituiral poseben odbor samih dobrih pevcev in sodilo naj bo tudi občinstvo samo. Pripomniti je še, da jedna bodi bojna pesem, druga pa ljubavna. Skladbe naj se dopošljejo odboru enega ali drugega imenovanih društev pod posebno šifro skladateljstvo do 3. decembra 1900. Na eventuelno pozneje došle skladbe se ne bo jemalo ozira. Obračamo se torej do gospodov slovenskih skladateljev, da ustrezajo tej naši prošnji, kajti stvar je tudi eminentno narodno-političnega pomena.

— **„Slavčev“ Martinov večer** privabil je v nedeljo, navzlic skrajno neugodnemu vremenu, precejšnje število posetnikov v vrtni salon „Narodnega doma“. Občinstvo se je ob marljivem in izbornem sviranju meščanske godbe ter ob lepem, krepkem petju „Slavca“ dobro zabavalo. Mnogo smehu napravil je solo-nastop 2 Martinovih gosij, ki sta z živahnimi „mejkljici“ se rogale govorniku. Potom žrebanja pa sta prišli v last drugim gospodarjem. Ples je spravil na noge ves mladi svet, kateri se je vrtel do jedne ure čez polnoč na improviziranem plesišču, navzlic temu, da je ta večer vladal v salonu nekaj somrak, ker velike svetilke niso funkcionirale. Ali se temu nedostatku ne da od pomoči? K.

— **Pevskega društva „Ljubljana“** „Martinov večer“, kateri se je vršil v nedeljo, 11. t. m. v hotelu „Štrukelj“, obnesel se je jako dobro. Pevske točke izvajale so se v občo zadovoljnost. Igra „Ponesrečena glavna skušnja“ predstavljala se je dobro, nudila je občinstvu veliko smeha, kakor tudi šaljiva pošta, s katero so imeli pismonoše jako veliko opravila. Le žal, da so bili prostori hotela „Štrukelj“ za ta večer veliko premajhni. K.

— **Martinov večer v Šiški.** Spodnja Šiška imela je v nedeljo mnogo Martinovih veselice, toda najživahnejša bila je brezdvomno ona pri „Raci“, le žal, da novi „salonček“ ni imel prostora za vse došle goste. Dve točki: „ples“ in „šaljivo podučno berilo“ sta morali, zaradi pomanjkanja časa in plesišča, odpasti. Pohvalno je pel možki zbor čitalnice — pod vodstvom g. c. j. A. Sveteka 6 zborov: je sviral na citrah spretno in z onim občutkom, ki to godbo omili: na kar se je vršila tombola. Po završenem sporedu zahvalil je prvomestnik navzoče za obisk in darila in zaklical g. J. Pavšiču za sodelovanje iskreni: Živio! Nadalje razvila se je prosta zabava v duhu sv. Martina. —

— **Iz Starega trga pri Poljanah** se nam piše: Petru Režeku na čast in v proslavo 25letnega njegovega plodonosnega in nepristranskega delovanja v Starem trgu kot župnik, predsednik krajnega šolskega sveta in krajošolski nadzornik, priredili so farani dne 3. t. m. razsvetljavo ter podoknico s tamburanjem in petjem, dne 4. t. m. pa se je ves Stari trg okrasil s slovenskimi trobojnicami. Izročila se mu je ta dan tudi diploma častnega občanstva, katero je prav lepo priredil g. Rih. Šeber v Postojni.

— **Staro železo** je pripeljal v Ljubljano prodajatelj posestnik Florijan Čehun iz Ježce. Železo je bilo ukradeno tovarnarju Andreju Jančgarju v Domžalah, in ga je ukradel Čehun v družbi še dveh tovarišev. Železo je vredno 65 kron. Policija je Čehuna prišla in dala v zapor.

— **Dva mlada berača** iz Nemčije sta včeraj prav sitno beračila po mestu, dokler ju ni policaj prijel. Jeden je neki imel ponarejena spričevala.

— **Z nožem je ranil** včeraj zvečer v hiši štev. 27 na Tržaški cesti pekovski pomočnik Jakob Koderman svojega sopomočnika Franceta Tomažiča na levi roki. Koderman je bil pijan in je razgrajal po prodajalnici svojega gospodarja Jos. Juga in preklinjal mater božjo in Kristusa. Ko ga je Tomažič hotel pomiriti, je potegnil nož in ga sunil. Tudi svojo gospodinjko Ivano Jugovo je ranil. Anton Koderman se je aretoval in izročil deželnemu sodišču.

— **Izgubljeni voli.** Danes ponoči je pripeljal neki gonjač iz Šmartna pri Litiji na Poljansko mitnico tri pare volov. Gnati jih je imel k Černetu na sv. Petra cesti. Mej plačevanjem mitnine šla sta dva para volov naprej po Poljanski cesti, tretji par, ki je bil že utrujen, je počakal gospodarja na cesti. Ko je gonjač plačal mitnino, je šel za voli, a ona dva para volov, ki sta šla naprej, ni bilo nikjer več videti na cesti. Gonjač je popustil par utrjenih volov na cesti in je tekel za drugimi, pa jih ni nikjer dobil. Šel je nazaj, a sedaj so bili še utrjeni voli pobegnili. Tako je bil gonjač izgubil najedenkrat tri pare volov. Jeden par je našel pozneje v Predovičevem hlevu, druga dva para pa je danes dopoldne našel v Ferlinčevem hlevu, kamor jih je bil nekdo ponoči prignat.

— **Zlato brošo** je ukradel neznan tat Ani Učakarjevi, kuharici na Starem trgu št. 8. Broža ima vdelen modro-zelen kamen.

— **Na Martinovo nedeljo** so se stekli v neki gostilni v sv. Florijana ulicah delavci, in je bil kleparski pomočnik Franc Z. na roki z nožem lahko ranjen. Gostilničarju so tudi pobili več steklenic.

— **Dve konjski odeji** sta bili ukradeni v soboto dopoldne na dvorišču na Mesarski cesti štev. 2 posestniku Francetu Žagarju iz Besnice.

— **Aretovanje.** Mestna policija je zaprla včeraj krojaškega pomočnika Jos. A. iz Spodnje Šiške, ker ga celjsko okrožno sodišče zasleduje zaradi hudodelstva tatvine.

— **Mestna posredovalnica za delo in službe.** Od 3. do 9. novembra je dela iskalo 12 moških delavcev in 40 ženskih delavk. Delo je bilo ponudeno 7 moškim delavcem in 28 ženskim delavkam. 71 delavcem je bilo 43 odprtih mest nakazanih in v 36 slučajih se je delo vsprejelo in sicer pri 19 moških delavcih in 17 ženskih delavkah. Od 4. januarja do 9. novembra je došlo 2863 prošenj za delo in 2569 deloponudb 4491 delavcem je bilo 2848 odprtih mest nakazanih in 1702 slučajih se je delo vsprejelo. Delo ali službe dobe takoj; 2 vrtnarja, 2 konjska hlapca, 1 trafikantinja, 1 prodajalka, 1 šivilja, 2 natakarici, 3 kuharice k orožnikom, 2 kuharici

navadni, 1 sobarica, 5 deklic za vsako delo, 6 deklic k otrokom, 3 kuhinjske deklice. Vajenci za trgovine in obrte.

* **Nesrečna družina** je družina oskrbnika Adolfa Nagela v Felegyhazi. Nedavno je sobarica zadušila osem mesecev starega sinčka s katerim je spala v isti postelji. Sobarica se je zategadelj hotela usmrtiti, toda rešili so jo. Nagel jo je obdržal, ker je bila pridna in hiši zelo udana. Nedavno pa je sobarica kuhala nad spiritom kavo. Posoda je eksplodirala in goreči spirit se je razlil po sobarici in dveh, 3 in 5 let starih otrocih Nagelovih. Opečeni so bili tako hudo, da so vsi trije nekaj ur kasneje umrli. Tako je bila sobarica kriva, da je izgubil Nagel kar zapored troje otrok.

Telefonska in brzojavna poročila.

Ormož 13. novembra. Poročilo „Tagespošte“ z dne 13. novembra, da je v slovenski šoli ormoške okolice komaj 100 otrok, je tendenciozno in lažljivo. Res je, da obiskuje do danes to šolo 175 otrok. Nove prijave in prestopi iz nemške šole se še vedno vrše.

Meran 13. novembra. Nemški klerikanci so sklenili, kandidovati v peti kuriji barona Dipaulija, v kmetskih občinah pa ostane Zallinger, ker ni družega kandidata.

* **Pisek 13. novembra.** Pri današnji obravnavi je sodni predsednik grajal dr. Baxo, ker se je razžaljivo izrazil o izreku praške medicinske fakultete. Zagovornik Aufedniček je zastopal mnenje, da Hilsner ni kriv. Državni pravdnik je v svoji repliki povedal, da je dal aretovati pričo Červinka, ker je ta neko drugo pričo nagovarjal, naj po krivem priča, in naj trdi, da je bil Hilsner dne 17. dotičnega meseca v Jihlavi.

Budimpešta 13. novembra. Specialna debata o deklaraciji nadvojvode Frana Ferdinanda se je danes dognala in je bil dotični načrt s Széllóvim dostavkom sprejet.

Rim 13. novembra. Chamberlain je odredil, da se mora na Malti, kjer je med 180.000 prebivalci le 6000 angleščine zmožnih, pri vseh uradih uvesti ravnopravnost angleščine z italijanščino, od leta 1914. pa bo angleščina jedini uradni jezik. Deputaciji italijanskih veljakov, ki so proti temu ugovarjali, je Chamberlain rekel, da so italijanske zahteve nesramne, in da Malta uživa še preveč svobodščine.

Pekin 13. novembra. Poslaništva so se zjedini na sledeče mirovne pogoje: 1. Kitajska zgradi primernen spomenik na mestu, kjer je bil umorjen nemški poslanik Ketteler, ter pošlje cesarskega princa v Nemčijo z lastnoročnim pismom cesarjem prosit odpuščanja; 2. vsi pri tem umoru so krivi principi in uradniki se usmrte; 3. Kitajska plača velesilam primerno odškodnino; 4. Taku in druge utrdbe se podero in uvoz orožja in municije na Kitajsko se prepove in 5. tuji poslaniki dobe posebno stražo.

Condurango Malaga vino.

(Želodec krepčujoče vino.)

Sunja, 23. septembra 1898.

Blag. gospod M. Leustek, lekarnar v Ljubljani.

Rad priznam, da je Vaše Condurango Malaga vino pristno. Deluje posebno dobro pri želodčni boli, krepči telo, lajša in vzbuja slast do jedi.

Dr. J. Folnegovič, obč. zdravnik.

(9-46)

Umrli so v Ljubljani:

Dne 9. novembra: Helena Parapat, zasebnica, 84 let, Ulice na Grad št. 8, ostarelost. — Jožefa Piskar, zasebnica, 93 let, Pred Škofijo št. 14, ostarelost. — Fran Tomc, delavec, 65 let, Zaklarjeve ulice št. 13, pljučnica.

Dne 10. novembra: Jera Selan, posestnica, 80 let, Poljanski nasip št. 10, ostarelost. — Marija Valant, kovačeva hči, 2 mes., Florjanske ulice št. 24, akutni črevesni in želodčni katar. — Ana Vodnik, posestnica, 55 let, Linhartove ulice št. 5, vsled raka. — Marija Franzl, šolskega sluga vdova, 66 let, Valvazorjev trg št. 4, Bright. vnetje ledvic. — Helena Lah, učenka, 13 let, Florjanske ulice št. 35, vodenica.

Dne 11. novembra: Josip Zajc, gostač, 86 let, Hranilniška cesta št. 6, ostarelost.

V deželni bolnici:

Dne 7. novembra: Cecilija Aleš, črevljarjeva žena, 32 let, vnetje možganske mreže. — Stefan Tordin, dninar, 22 let, jetika.

Meteorologično poročilo.

Nov.	Čas opa- zovanja	Stanje baro- metra v mm.	Tempe- ratura v °C	Vetrevi	Nebo	Padevina v 24 urah
12	9. zvečer	734.2	6.8	sr. svzhod	oblačno	0.0 mm
13	7. zjutraj 2. popol.	734.6 734.3	6.2 7.9	sr. svzh. sl. jug	oblačno oblačno	0.0 mm

Srednja včerajšnja temperatura 7.3°, nor-
male: 4.4°.

Dunajska borza

Skupni državni dolg v notah	98.70
Avstrijska zlatna renta	115.10
Avstrijska krona renta 4%	98.50
Ogrska zlatna renta 4%	115.10
Ogrska krona renta 4%	90.35
Avstro-ogrsko bančno deonica	1690.00
Kreditne delnice	665.25
London vista	240.65
Nemški drž. bankovci za 100 mark	117.67 1/2
30 mark	23.52
20 frankov	19.20
Italijanski bankovci	90.55
C. kr. cekini	11.38

Soklič Edmund, c. kr. davčni
oficijal in **Soklič Julija** naznanjata
v imenu svojih otrok **Vida**, **Boris** in
Ernest vsem sorodnikom, prijateljem
in znancom žalostno vest, da je našo
iskreno ljubljeno najstarejšo hčerko

Anico

po kratki hudi bolezni danes dne 13. no-
vembra 1900 ob 2. uri zjutraj v starosti
6 let in 4 mesecev Bog k sebi poklical.
Pozemski ostanki naše nepozabne
Anice se bodo v sredo 14. novembra
1900 ob 2. uri popoldne iz mrtvašnice
pri sv. Kristofu k večnemu počitku pre-
nesli. (2346)

V Ljubljani, 13. novembra 1900.

Učenec

se vsprejme v trgovino s špecerijo, drob-
nino in železnino pri

(2315-2) **Val. Lapajne-tu v Idriji.**

Organist

poučeval bi na glasovirju.

Naslov: Marije Terezije cesta št. 11
(Kolizej), III. nadstropje, pri J. Podkrajšek.

Konj

rujav, 168 cm. visok, zdrav, brez hib,
močne postave, živega temperamenta, dobro
ježen in uvožen, jako hoden, **se proda.**
Povpraša naj se v upravnistvu „Slov.
Naroda“. (2321-3)

Najboljši

kalcijev karbid

iz Jaje v Bosni

vsaki kgr. daje zajamčeno 290 do 320 litrov plina.

Znižane cene.

Glavna zaloga:

Edgardo Prister

v Trstu, via S. Francesco.

(2340-1)

Zastopnik za Kranjsko in Spodnje Štajersko:

Fran Železnik

Ljubljana, Dunajska cesta št. 7.

Komí

spreten prodajalec v špecerijiški stroki in
komptuarist išče službe s takojšnjim
vstopom v mesto ali pa na deželi. 2313-3
Blagovoljne ponudbe prosi pod naslo-
vom „Komí“ na upravnistvo „Slov. Nar.“.

Vsprejemem takoj vestnega in
pridnega

trgovskega pomočnika.

(2323-2)

A. Domicelj, Rakek.

Spretni, solidni potovalne uradnike

(akviziterje)

za vse zavarovalne stroke vsprejme proti
visoki proviziji, sčasoma tudi s stalno
plačo tukajšnji glavni zastop stare, na Kranj-
skem že dolgo poslujoče tuzemske zavarovalnice.

Lastnoročno pisane ponudbe naj se poš-
ljajo pod: „akviziter 25“ upravnistvu „Slov.
Naroda“. (1531-30)

V najem se dajo

ena kovaška, ena ključav-
ničarska in ena kleparska
delavnica.

Več pove **J. J. Kantz**, Rimska
cesta št. 16. (2316-3)

Firm. 124/00.

Einz. I. 152/1.

Oklio.

Podpisana kot trgovska sodnija naznanja,
da se je v trgovski register za posamezne tvrdke
vpisala tvrdka: (2331)

„Alojzij Vehovec, krčma, mlin in žaga
v Žužemberku št. 63“.

C. kr. okrožno sodišče v Rudolfovem
odd. III., dné 6. novembra 1900.

Dragi rejaki!

V izboljšanje Vašega počutja se Vam prav
toplo priporoča, zjutraj in zvečer zavžiti samo
eno čašico pristnega **J. Klauer-Jevega**

„Triglav-a“

iz planinskih zelišč pripravljene.
Brez dvojbe je to najboljši domači pridelek,
ki nadkriljuje vse inozemske specialitete v ukusu
in učinku. (2023-37)

Odlikovan je z **zlato svetinjo v Parizu**.
Preskušali so ga: Prof. Dr. L. Rössler, ravnatelj
Dr. E. Meissl, prof. B. Knapitsch.

Jubilejske ustanove.

Podpisana zbornica razpisuje za leto 1900 **osemnajst cesar Franc Jo-
žefovih ustanov**, 8 po 50 kron in 10 po 20 kron za onemogle obrtnike vojvodine
Kranjske, in **pet cesarice Elizabete ustanov** po 40 kron za onemogle uboge
vdove kranjskih obrtnikov. Prošnje naj se pošljejo trgovski in obrtniški zbornici **do
30. novembra t. l.** Priloži naj se jim od župnijskega in občinskega urada potr-
jeno dokazilo, da je prositelj obrt samostojno izvrševal, da zdaj zaradi onemoglosti ne
more več delati in da je ubog, oziroma, da je prositeljica onemogla uboga vdova biv-
šega samostojnega obrtnika. (2337)

V Ljubljani, dné 10. novembra 1900.

Trgovska in obrtniška zbornica za Kranjsko.

Razpis.

Na Jesenicah na Gorenjskem je s 1. prosincem 1901 namestiti izprazneno

mesto občinskega policaja

z letno plačo 800 K in prosto službeno uniformo. Slovenskega in nemškega jezika
zmožni prosilci, v prvi vrsti bivši orožniki in dosluženi vojaki, naj vlagajo svoje prošnje
do 10. decembra t. l. pri občinskem predstojnistvu na Jesenicah.

Občinsko predstojništvo na Jesenicah

dné 11. novembra 1900.

(2341-1)

Št. 16.716.

Razglas.

(2343)

Da se zagotovi

**potrebščina obleke in obutve za gojence ustanov-
nega zavoda za gluhoneme v Ljubljani**

se pozivajo tvrdke, ki reflektirajo na zalaganje, naj dotične ponudbe z napovedanimi
enotnimi cenami

do 24. novembra t. l.

vložé pri c. kr. deželni vladi.

Natančnejša pojasnila v obsegu in v roku zalaganja je dobiti pri vodstvu gluho-
nemnice (Zaloška cesta) ali pri tukajšnjem uradu.

C. kr. deželna vlada za Kranjsko.

V Ljubljani, dné 9. novembra 1900.

Slavnemu p. n. občinstvu se uljudno naznanja, da se prične

v soboto, dne 3. listopada t. l.

v Prešernovih ulicah št. 1, v Friš-ovi palači

velika prodaja blaga

in sicer pride na prodaj:

velika partija sukna, med tem angleško in brnsko sukno in blago za haveloke;

velika partija raznega volnenega blaga za dame in barvanega bar-
henta meter od 15 kr. naprej;

velika partija Smyrna preprog (teplihov) vsake velikosti, kakor pre-
proge za pred postelje in za na stene. Preproge 2 metra široke in 3 metre dolge
po 5 glđ. 90 kr.;

velika partija svilnatega blaga, med tem najnovejši vzorci Taft svile
meter po 95 kr.;

velika partija modercev, približno 500 komadov iz neke konkurzne mase
od 30 kr. višje. (2344-1)

Vrhu tega še nekaj izvanredno cenih partij raznega blaga.

Ker se bode omenjeno blago po izvanredno nizkih cenah prodajalo,
je upati, da se izbera v kratkem zmanjša, in je tedaj priporočljivo,
da se vsakdo, kdor želi to ugodno priliko uporabiti, **pravočasno
z nakupom preskrbi.**

Čujte in strmite!

V pozni noči XIX. stoletja zagledala je beli dan lična
in času primerna knjižica, ki je slučajno ravno danes

— dne 13. t. m. —

izšla pod pomena polnim naslovom:

„Kavarniški štrajk“.

(Ekspektoracije petero kavarniških gostov.)

Okusno fino broširana in prav čedno tiskana priročna knjižica, ki ob-
deluje povsem aktualno stvarino v bolj šaljivo-zbadljivi obliki, ima za pred-
met vsebino ali za vsebino predmet, koje vsak količjak razsodni čitatelj že
po pregnantno markantnem naslovu takoj na prvi pogled brez dvoma lahko
ugane; osobito se pa odlikuje to delce po izrednem „cikoriškem duhu“, ki
izrazovito preveva vseh 13 drobno tiskanih strani in iz obsega in celote toli
prijetno duhti, da pod tem mogočnim uplivom naslajanja hvaležno! potprež-
ljivi čitatelj ni le skrajno sladko ginjen, ampak kar nekako čarobno zamak-
njen, kakor bi v resnici tam v „Zvezdi“ pod košato-senčnatimi kostanji sedeč
srebal in srkal iz mikroskopične skodelice tisto slastno-fino „črno moko“, ki
je v pol-preteklih časih veljala celo samo 10, a se v sedaj srečno in temeljito
„sanirani kazini“ toči prav tako po 10 + 3, kakor tisti bolj plebejski „črni
kofe“ po 12 + 1.

Posamezni izvod brošurice velja samo porcijo podražene kave

= 12 + 1.

Kdor naroči najmanj 365 izvodov, dobi najmanj 1 kr. popusta

= 13 - 1.

Preplačila po izvolji.

Čisti dobiček skupila v korist, prid in blagor ubogemu, po „regulaciji
nove valute“ nehoté občutljivo udarjenemu in po vsi Evropi dobro znanemu,
markerju, ki čuje zlasti na ime

Lovigroš Držiga

in se — jamčež z lastno kožo za gotovo in točno plačilo — peha od ranega
jutra do pozne noči, da riskantno ulovi kak bore krajcar, katerega bo pa
moral v bodoče, ker je postal res nekam zelo okrogel, radi preteče nevarnosti
morda celo zavarovati pri kakšni novi zavarovalnici proti nezgodam.

Interesantna brošurica dobiva se samo pri nekaterih najbolj pri-
zadeti markerjih. Kdor se zanima, naj se požuri, ker ni izključeno, da kar
čez noč naklada zgine uprav z električno hitrostjo ljubljanskega tramway-a!
Torej le hitro — naglo — urno, da ne zamudite ugodne prilike! (2339)

Pravi unikum XIX. stoletja!

Naznanilo.

Slavnemu občinstvu uljudno naznanjava, da sva **prevzela** (2311-3)

Šarcevo gostilnico

na Sv. Petra cesti šte. 16

kjer točiva le dobra in znano pristna vina iz pripoznano dobre zaloge Šarceve,
kakor tudi priljubljeno vedno sveže Koslerjevo marčno pivo ter bodeva po-
stregla z izvrstnimi gorkimi in mrzlimi jedili.

Opoludanski obed z dvema prikuhama 40 vinarjev.

V nadi prav obilnega poseta zagotavlja najsolidnejšo in vedno točno postrežbo ter
se najtopleje priporoča

F. & J. Vodišek.

„Ljubljanska kreditna banka“
v Ljubljani
Špitalske ulice št. 2.

Nakup in prodaja
vseh vrst rent, državnih papirjev, zastavnih
pisem, srečk, novcev, valut i. t. d. po najkulant-
nejših pogojih. (1877-51)

Posojila na vrednostne papirje proti nizkim
obrestim.
Zavarovanje proti kurzni izgubi.
Promese k vsem žrebanjem.

Sprejemanje denarnih vlog
na vložne knjižice, na tekoči račun in na giro-
konto s 4% obrestovanjem od dne vloge do
dne vzlaga.
Eskompt menjic najkulantneje.
Borzna naročila.